

УДК 355.23

С. М. РЕШЕТНИК,

заступник начальника кафедри тактики внутрішніх військ та спеціальної підготовки Навчально-наукового інституту підготовки кадрів громадської безпеки та психологічної служби Національної академії внутрішніх справ, м. Київ

СУТНІСТЬ, ЗМІСТ, ОСОБЛИВОСТІ І СТРУКТУРА ГОТОВНОСТІ ОФІЦЕРІВ ВНУТРІШНІХ ВІЙСЬК МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ ДО СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті наведено результати аналізу нормативно-правових документів і наукових праць з питань професійної підготовки майбутніх офіцерів внутрішніх військ. У результаті аналітико-пошукової роботи визначено сутність, зміст, особливості і структуру готовності офіцерів внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України до службової діяльності.

Ключові слова: *готовність до службової діяльності, майбутні офіцери внутрішніх військ, курсанти, професійна підготовка, структура готовності до діяльності.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. У Концепції розвитку внутрішніх військ МВС України на період до 2015 року на військові формування покладено завдання, які передбачають зміну їх пріоритетності. Внутрішні війська (ВВ) поступово набувають нового вигляду, дедалі більше підсилюється правоохоронний аспект їхньої діяльності. Якщо до 1999 року основу ВВ складали з'єднання та військові частини з охорони установ виконання покарань, то на сьогодні їх основу становлять з'єднання та військові частини, основним завданням яких є участь в охороні громадського порядку та боротьбі зі злочинністю. З огляду на це потребує удосконалення професійна підготовка офіцерів ВВ МВС України до службової діяльності.

Нормативно-правові документи, які регламентують військову освіту, також вимагають реформування її змісту в офіцерів цього військового формування. Йдеться про орієнтацію на інтегровані курси, пошук нових підходів до структурування професійних знань, умінь і навичок, створення передумов для формування готовності майбутніх офіцерів до службової діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми дозволяє зробити висновок, що гостра потреба вирішити проблему відповідності якості і змісту професійної підготовки майбутніх офіцерів правоохоронних органів вимогам нормативно-правових актів, а також суспільно-економічних і політичних умов, у яких функціонують частини і підрозділи ВВ МВС України, обумовила появу досить широкого спектра наукових досліджень, у яких розкрито концептуальні основи фахової освіти майбутніх фахівців (Г. Андреев, А. Анцупов, О. Барабанщиков, В. Кікоть, М. Козяр, І. Платонов, С. Полторак, О. Тогочинський, І. Томків та ін.). Розробці та вдосконаленню науково-методичного забезпечення підготовки майбутніх офіцерів ВВ МВС до професійної діяльності присвячено дослідження вітчизняних (В. Дзюба, В. Зелений, О. Коба, В. Костенко, В. Молотай, А. Радванський, І. Радванський, Ю. Ярошок) і зарубіжних учених (В. Беловолов, В. Бунін, Д. Воронов, В. Гребенюк, Д. Гудов, Є. Левін, Н. Рогожкіна, В. Светлічний). Крім того, важливі для розв'язання проблеми дослідження підходи щодо підвищення ефективності професійної підготовки офіцерів у вищих військових навчальних закладах містяться у дисертаційних дослідженнях С. Гречка, І. Грязнова, О. Діденка, О. Євсюкова, Д. Іщенко, М. Мацишина, В. Ягупова та інших.

Водночас доводиться констатувати, що цілісного, системного аналізу проблеми професійної підготовки майбутніх офіцерів до службової діяльності у ВВ МВС України не було. З огляду на це **метою статті** є з'ясування сутності, змісту, особливостей і структури готовності офіцерів ВВ МВС України до службової діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для визначення сутності поняття “готовність офіцерів ВВ МВС України до службової діяльності” та з'ясування змісту і структури цього складного утворення необхідно, у першу чергу, проаналізувати нормативно-правові документи, у яких містяться вимоги до випускників – майбутніх офіцерів ВВ, а також з'ясувати перелік знань, умінь і навичок, які свідчать про готовність (підготовленість) до службової діяльності.

Передусім проаналізуємо Освітньо-кваліфікаційні характеристики випусників факультету внутрішніх військ Національної академії внутрішніх справ та випусників Академії внутрішніх військ освітньо-кваліфікаційного рівня “Бакалавр”, галузь знань 0304 “Право”, напряму підготовки 6.030401 “Правознавство”.

У цих документах визначено, що випусник є фахівцем, здатним виконувати професійну роботу відповідно до Національного класифікатора України за кваліфікаційним угрупованням 1229.7 – заступник командира роти, а також 1229.7 – командир взводу (органи внутрішніх справ).

Фахівець освітньо-кваліфікаційного рівня “Бакалавр” за напрямом підготовки 6.030402 “Правознавство” (у подальшому – фахівець) у галузі знань 0304 “Право” відповідно до фундаментальної та спеціальної підготовки може виконувати такі види професійної діяльності: правозастосовчу (застосування норм матеріального і процесуального права); наглядову (контроль за дотриманням законності); установчу (реєстрація юридичних станів, прав і фактів; провадження з відпрацюванням нормативних актів); правотворчу (локальна правотворчість); надання правових послуг (надання адміністративних послуг у сфері забезпечення громадської безпеки); організаційну (забезпечення професійної діяльності).

Крім того, офіцеру ВВ МВС України мають бути притаманні: громадянська зрілість і висока суспільна активність; принциповість і незалежність при забезпеченні прав, свобод і законних інтересів особи, її охорони й соціального захисту; непримиренність до будь-якого порушення закону у власній професійній діяльності; висока моральна свідомість, гуманність, твердість моральних переконань, відповідальність за долі людей і доручену справу.

Важливе місце у змісті готовності офіцерів ВВ до службової діяльності займають цінності та ціннісні орієнтації, які ними сповідуються. На думку Т. Новікової, цінності – це усвідомлені та засвоєні у процесі соціалізації під час навчання у ВНЗ поняття, норми й ідеали, на основі яких у них формується емоційно-вольове ставлення до предметів, фактів і явищ, що важливі у службовій і позаслужбовій діяльності, а також форма цього вияву [8]. Для визначення ціннісних орієнтацій офіцерів ВВ нами було проаналізовано основні моральні засади Кодексу честі офіцера і встановлено, що основними з них є такі поняття, як:

Батьківщина (офіцер – громадянин України, який є представником ЗС держави і стоїть на сторожі інтересів українського народу, який очікує від

нього найвищого взірця особистої поведінки та службової діяльності. Кожен офіцер – патріот, який ставить безпеку та добробут українського народу вище власних інтересів і робить усе можливе для захисту Батьківщини. Патріотизм як вияв національної гідності є невід’ємною складовою моральних якостей офіцера);

вірність та відданість Вітчизні (офіцер – взірець вірності Вітчизні, високої поваги до символів держави: Державного Прапора України, Державного Герба України, Державного Гімну України. Шлях жертвності, відданості народові, військовій справі – добровільний вибір кожного офіцера);

обов’язок (бездоганне виконання обов’язку – найвища ознака поведінки офіцера. Накази виконуються сумлінно, точно та у встановлений термін);

честь (це провідна ознака офіцерської поведінки. Офіцер веде спосіб життя порядної людини: не обманює, не краде, не порушує загальнолюдських норм. Він ніколи не вдається до інтриг, чіплянь, несправедливих дій, шахрайства);

чесність (суттєвою рисою офіцера є чесність – безкорисливе виконання всіх обов’язків заради забезпечення національних інтересів України у мирний та військовий час. Він несе відповідальність перед законом і людьми за рішення, що їх приймає, результатом яких може бути перемога або поразка, життя або смерть. Люди довіряють офіцерові, сподіваючись на те, що він чесна людина);

честь мундира (правила Кодексу честі офіцера однакові для всіх офіцерів, незалежно від військового звання, посади, терміну служби та обставин. Ставлення до виконання завдань жодною мірою не повинно залежати від того, чи це молодий офіцер, щойно призначений на посаду, чи більш досвідчений. Взірець чесної поведінки та діяльності має давати вище керівництво. Старші командири та начальники – приклад для молодих і менш досвідчених) [6].

Результати аналізу нормативно-правових документів дозволяють зробити висновок, що, крім наслідування певних ціннісних орієнтацій, офіцер ВВ МВС України повинен: володіти професійною етикою, правовою та психологічною культурою; усвідомлювати глибоку повагу до закону і дбайливе ставлення до соціальних цінностей правової держави; шанобливо ставитися до честі й гідності громадянина України; розуміти сутність і соціальну значимість своєї професії; чітко уявляти зміст, характер і взаємодію правових явищ; знати основні дисципліни, що визначають сферу його діяльності;

бачити їх взаємозв'язок у цілісній системі знань і значення для реалізації права в професійній діяльності.

Предметом діяльності офіцера ВВ МВС України є вирішення завдань у галузях: тлумачення й застосування норм матеріального та процесуального права; попередження злочинів; забезпечення службової діяльності підрозділів внутрішніх військ; надання правових послуг, забезпечення дотримання вимог і стандартів щодо організації праці, галузевих нормативних актів.

Випускники – офіцери ВВ МВС України, які пройшли повний курс підготовки, повинні забезпечити: реалізацію Конституції та законів України у випадку посягань на права і свободи, честь і гідність громадян, права держави, права юридичних осіб, об'єднань громадян, фізичних осіб тощо; реалізацію в межах своєї компетенції державної політики щодо забезпечення службової діяльності підрозділів внутрішніх військ; організацію контролю за додержанням законів, інших нормативних актів з питань забезпечення службової діяльності підрозділів внутрішніх військ; виявлення та припинення фактів порушення адміністративного законодавства, а також виявлення причин і умов, що сприяють їх вчиненню; складання проектів локальних нормативних актів відповідно до визначених засад регулювання; забезпечення дотримання вимог і стандартів щодо організації праці, галузевих нормативних актів; упровадження в професійну діяльність нових методик і науково-технічних досягнень; формування інформаційно-пошукових, реєстраційних та статистичних документів за професійною спрямованістю [3].

Освітньо-професійна програма підготовки офіцера ВВ передбачає 7 циклів підготовки: цикл дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки; дисциплін фундаментальної та природничо-наукової підготовки; професійної і практичної підготовки; дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки за вибором вищого навчального закладу; дисциплін і природничо-наукової (фундаментальної) підготовки за вибором вищого навчального закладу; дисциплін професійної і практичної підготовки за вибором вищого навчального закладу; дисциплін за вибором курсанта.

З точки зору підготовки майбутніх офіцерів до службової діяльності у ВВ МВС України нас цікавить цикл професійної та практичної підготовки, який складають такі дисципліни, як вступ на посаду, тактика ВВ, загальна тактика, управління повсякденною діяльністю підрозділів у мирний час, службово-бойове застосування підрозділів ВВ з конвоювання, службово-бойове застосування підрозділів ВВ з охорони громадського порядку,

службово-бойове застосування підрозділів ВВ з охорони об'єктів. У результаті вивчення цих навчальних дисциплін випускник – майбутній офіцер ВВ МВС України повинен знати:

правові основи діяльності ВВ МВС України згідно з вимогами Закону України “Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України”, Закону України “Про міліцію” та інших нормативно-правових актів;

основи службово-бойової діяльності ВВ МВС України, бойової служби військових нарядів з охорони громадського порядку, варт з конвоювання, розшукових нарядів, варт та військових нарядів з охорони ОВО, військових нарядів з охорони АЕС, варт з охорони спеціальних вантажів, військових нарядів з охорони дипломатичних представництв і консульських установ іноземних держав в Україні;

методику тактичної підготовки військ, організацію службово-бойової діяльності командиром взводу, командиром роти, командиром батальйону;

порядок участі ВВ МВС України в спеціальних операціях;

порядок застосування зброї, техніки, спеціальних засобів, що знаходяться на озброєнні у ВВ МВС України, тощо.

Результати аналізу освітньо-кваліфікаційних характеристик випускників Академії внутрішніх військ і факультету внутрішніх військ Національної академії внутрішніх справ освітньо-кваліфікаційного рівня “Бакалавр”, галузі знань 0304 “Право”, напряму підготовки 6.030401 “Правознавство” дозволяють зробити певні узагальнення і встановити, що випускник – офіцер внутрішніх військ МВС України у контексті готовності до службової діяльності повинен уміти:

правильно складати й оформлювати службові документи згідно з вимогами організації юридичного документознавства в ОВС; правильно організувати і вміло управляти повсякденною діяльністю підрозділів у мирний час; організувати та керувати службово-бойовою діяльністю взводу, роти, батальйону; класифікувати злочини за видами; грамотно використовувати правові основи застосування вогнепальної зброї, спеціальних засобів, затримання та доставляння в ОВС порушників громадського порядку та осіб, що підозрюються в скоєнні злочинів;

кваліфіковано застосовувати в службово-бойовій діяльності норми адміністративного законодавства, що поширюються на громадський порядок та громадську безпеку, установлений порядок управління;

готувати підрозділи, варту та військові наряди до виконання службово-бойових завдань;

застосовувати норми матеріально-технічного забезпечення підрозділів ВВ при виконанні службово-бойових завдань;

керувати особовим складом підрозділів під час проведення спеціальної операції;

кваліфіковано застосовувати правові та професійні знання з різних галузей права в службово-бойовій діяльності тощо.

Для з'ясування змісту готовності до службової діяльності нами було проаналізовано зміст професіограми офіцера ВВ, а також матеріали наукових досліджень [1; 11; 12; 14], у яких розглядаються питання визначення професійно-особистісних якостей, які забезпечують успішність виконання професійної діяльності офіцера. У результаті аналітико-пошукової роботи було встановлено, що випускник вищого навчального закладу внутрішніх військ МВС України повинен мати такі здібності: високий рівень розвитку сприйняття (цілеспрямованість, свідомість); гарну концентрацію уваги (здатність зосереджувати увагу на необхідному об'єкті); стійкість уваги (здатність утримувати увагу на об'єкті тривалий час); вибірковість уваги (здатність вибирати потрібну інформацію з безлічі отриманої); уміння швидко і грамотно записувати отримані дані; гнучкість мислення; гарний рівень розвитку словесно-логічної пам'яті; здатність швидко аналізувати і опрацьовувати інформацію; уміння приймати адекватні рішення; здатність точно і зрозуміло висловлювати свої думки (вербальні здібності); уміння взаємодіяти з людьми (комунікативні здібності); володіння грамотною, цікавою, барвистою мовою (ораторські здібності); уміння слухати людей; оперативність (швидкість розумових процесів, інтелектуальна лабільність) мислення; розвинута просторова уява; гострота зору; відчуття рівноваги; швидкість мислення; добре розвинені мнемічні здібності (властивості пам'яті); організаторські здібності, самодисципліна; гарний загальний фізичний розвиток; здатність переносити фізичну і психічну напругу, енергійність.

Крім того, успішність виконання професійної діяльності офіцера забезпечують такі особистісні риси, інтереси й схильності, як ініціативність, наполегливість, цілеспрямованість, рішучість (здатність швидко і самостійно приймати рішення), відповідальність, порядність, пунктуальність, педантичність, самовладання, емоційна врівноваженість, витримка, здатність раціонально діяти в екстремальних ситуаціях, здатність йти на ризик, смі-

ливість, дисциплінованість, товарицькість, почуття обов'язку, уміння зберігати таємницю, здатність до вольового саморегулювання.

Отже, нами визначено основні положення змісту готовності майбутнього офіцера внутрішніх військ МВС України до службової діяльності. З наведеного вище матеріалу видно, що ця готовність є системою професійних знань, умінь, навичок, професійних і морально-ділових якостей, які в комплексі забезпечують виконання повсякденних обов'язків бойової служби військовослужбовцями внутрішніх військ під час проведення профілактичних, охоронних, режимних, ізоляційно-обмежувальних заходів (дій) у мирний час та за надзвичайних обставин правоохоронними методами, а у разі загострення обстановки – й військовими методами.

Щодо структури готовності майбутнього офіцера ВВ МВС України до службової діяльності, то для її визначення можна (на нашу думку – потрібно) скористатися наявним науковим досвідом. Наприклад, В. Барко визначає психологічну готовність керівника ОВС до управлінської діяльності як довготривалий психічний стан, який структурно складається з комплексу суб'єктивних і об'єктивних компонентів і включає в себе мотиви, інтереси, здібності, темпераментні та характерологічні особливості, знання та уміння, які в комплексі забезпечують здатність до успішної діяльності [2].

Дещо іншої думки науковці І. Платонов і М. Томчук. Вони у структурі психологічної готовності особистості до правоохоронної діяльності виділяють такі взаємопов'язані компоненти, як мотиваційна, загальна професійна й емоційно-вольова готовності. Результати аналізу їх наукових праць дозволяють зробити висновок, що мотиваційна готовність до правоохоронної діяльності є складною системою мотивів, які скеровують, посилюють та обумовлюють активність індивіда щодо зазначеної діяльності. Емоційно-вольова готовність до правоохоронної діяльності зумовлена здатністю особистості до свідомої регуляції своєї поведінки, дій у будь-яких ситуаціях зазначеної діяльності відповідно до законів і вимог суспільства. Загальна професійна готовність стосується рівня розвитку професійних знань, навичок і вмінь, необхідних молодому фахівцю на початковому етапі професійної діяльності, та сформованості його психічних пізнавальних процесів, які сприяють результативності діяльності працівника правоохоронних органів [10; 13].

Науковці К. Герасимов [4] і І. Окуленко [9] пропонують трикомпонентну структуру готовності до діяльності.

Дещо інший підхід до структури готовності до діяльності пропонують М. Дьяченко та Л. Кандибович [5]. На їх думку, психологічна готовність

особистості складається з чотирьох компонентів, а саме: мотиваційного, що охоплює потребу успішно виконати поставлене завдання, інтерес до діяльності, прагнення досягти успіху і показати себе з кращого боку; пізнавального, що характеризується розумінням змісту обов'язків, завдань, їх значущості, знанням засобів досягнення мети, уявленням можливих змін обстановки; емоційного, що містить такі складові, як почуття відповідальності, упевненість в успіху, натхнення; вольового, що представлений уміннями: управляти собою й мобілізувати сили, зосередити увагу на виконанні певного завдання, долати сумніви, тривоги [5].

Водночас, наведені приклади не зовсім розкривають зміст готовності офіцерів ВВ МВС України до службової діяльності. З огляду на це ми пропонуємо цю готовність подати у вигляді чотирьохкомпонентної структури і виділити мотиваційно-ціннісний, когнітивний, особистісний, та операційно-діяльнісний компоненти.

Обґрунтуємо свою точку зору.

Щодо наявності у структурі готовності офіцерів ВВ МВС України до службової діяльності мотиваційно-ціннісного компонента, то це обумовлено тим, що на сьогодні психологами розроблена цілісна система уявлення мотиваційно-ціннісної сфери професійної діяльності. У поглядах А. Маркової [7, с. 48–49], мотивація до професійної діяльності включає такі структурні елементи, як: професійне покликання – потяг до професії, що спирається на знання про її призначення; професійні наміри; усвідомлене ставлення до визначеного виду професійної діяльності; ціннісні орієнтації в професійній діяльності; вироблені суспільством і прийняті особистістю критерії для оцінки призначення праці, її сторін, системи духовних цінностей, професійних менталітетів, правил професійної етики, корпоративних цінностей; мотиви професійної діяльності; внутрішні спонукання, що визначають спрямованість активності людини в професійній поведінці загалом і орієнтації людини на різні боки самої професійної діяльності; професійні домагання; прагнення досягти результату визначеного рівня професійної діяльності, що обирає сама людина, ураховуючи свої попередні результати; професійні очікування; уявлення про свої можливі успіхи, про відносини з колегами й ін. Усі зазначені й інші спонукання до діяльності знаходяться в складному ставленні між собою, що й обумовлює суперечливість професійних устремлень фахівця.

Щодо когнітивного компонента, то його розкривають спеціальні знання, які передбачені освітньо-професійною програмою, освітньо-кваліфіка-

ційною характеристикою офіцера ВВ щодо службової діяльності. Перш за все, це глибокі професійні знання основ службово-бойової діяльності ВВ МВС України, бойової служби військових нарядів з охорони громадського порядку, варт з конвоювання, розшукових нарядів, варт і військових нарядів з охорони ОВО, військових нарядів з охорони АЕС, варт з охорони спеціальних вантажів, військових нарядів з охорони дипломатичних представництв та консульських установ іноземних держав в Україні.

Особистісний компонент, на нашу думку, варто виділити тому, що готовність до службової діяльності передбачає наявність у офіцерів ВВ високого рівня розвитку якостей емоційно-вольової сфери. Мова йде про ті якості, які були зазначені вище. Зокрема, це високий рівень розвитку сприйняття, здатність до концентрації уваги (здатність зосереджувати увагу на необхідному об'єкті), її стійкість і вибірковість, здатність швидко аналізувати і переробляти інформацію, вербальні і комунікативні здібності, уміння слухати людей, організаторські здібності, дисциплінованість, ініціативність, наполегливість, цілеспрямованість, рішучість, відповідальність, порядність, пунктуальність, педантичність, емоційна врівноваженість, витримка, здатність раціонально діяти в екстремальних ситуаціях та інші.

Операційно-діяльнісний компонент включає в себе уміння та навички, які необхідні для службової діяльності офіцера внутрішніх військ. Йдеться про уміння правильно складати й оформлювати службові документи згідно з вимогами організації юридичного документознавства в ОВС; правильно організувати й уміло управляти повсякденною діяльністю підрозділів у мирний час; організувати та керувати службово-бойовою діяльністю взводу, роти, батальйону; грамотно використовувати правові основи застосування вогнепальної зброї, спеціальних засобів, затримання та доставлення в ОВС порушників громадського порядку та осіб, що підозрюються в скоєнні злочинів; готувати підрозділи, варти та військові наряди до виконання службово-бойових завдань; кваліфіковано застосовувати правові та професійні знання з різних галузей права в службово-бойовій діяльності; оцінювати обстановку, проводити розрахунки, приймати рішення, ставити бойові завдання, організувати їх виконання і взаємодію; організувати бойову службу варти з охорони спеціальних і військових вантажів, ОВО та об'єктів в різних умовах; керувати діями підрозділу з виконання службово-бойових завдань; організувати та проводити бойову і спеціальну підготовку підрозділу; практично готувати тих, хто навчається, до виконання обов'язків на первинних посадах, набування практичних навичок щодо

професійного становлення та ефективного вирішення службово-бойових завдань, а також організувати та вести ротне господарство, облік матеріальних засобів тощо.

Висновок. У результаті науково-пошукової роботи відповідно до завдань дослідження визначено сутність, структуру та змістове наповнення компонентів готовності майбутніх офіцерів внутрішніх військ України до службової діяльності.

Перспективами подальших досліджень у цьому напрямі є з'ясування стану сформованості зазначеної готовності до службової діяльності в умовах вищого військового навчального закладу. Але для цього необхідно визначити відповідні критерії, показники і рівні готовності.

Список використаної літератури

1. Барко В. І. Професійний відбір кадрів до органів внутрішніх справ (психологічний аспект) : монографія / В. І. Барко. – К. : Ніка-Центр, 2002. – 296 с.
2. Барко В. І. Теоретико-психологічні засади управління персоналом органів внутрішніх справ : дис. ... д-ра психол. наук : 19.00.06 / В. І. Барко ; Нац. акад. внутр. справ України. – К., 2004. – 435 с.
3. Варіативна частина освітньо-професійної програми фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня “Бакалавр” напрямом підготовки 0601 “Право”. – К. : Вид-во НАВСУ, 2012. – 114 с.
4. Герасимов К. А. Особенности формирования готовности курсантов вузов МВД РФ к выполнению профессиональных обязанностей сотрудника правоохранительных органов / К. А. Герасимов, И. Г. Смирнов, В. М. Богмацера // Физ. воспитание студентов творч. специальностей. – 2001. – № 2. – С. 43–46.
5. Дьяченко М. И. Готовность к деятельности в напряженных ситуациях. Психологический аспект / М. И. Дьяченко, А. А. Кандыбович, В. А. Пономаренко. – Минск : Изд-во БГУ, 1985. – 206 с.
6. Кодекс честі офіцера Збройних Сил України : наказ Міністра оборони України від 31.12.1999 // Армія України. – 2000. – № 12 (17301).
7. Маркова А. К. Психология профессионализма / А. К. Маркова. – М. : Международный гуманитарный фонд “Знание”, 1996. – 312 с.
8. Новікова Т. Л. Поняття та зміст соціокультурних цінностей майбутніх офіцерів-прикордонників / Т. Л. Новікова // Збірник наукових праць. Серія : Педагогічні та психологічні науки / гол. ред. Є. М. Потапчук. – Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2011. – № 60. – С. 70–73.
9. Окуленко І. М. Психологічна готовність льотного складу до діяльності в умовах тривалих перерв між польотами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.

психол. наук : спец. 19.00.09 “Психологія діяльності в особливих умовах” / І. М. Окуленко ; НАДПСУ. – Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2007. – 20 с.

10. Платонов І. В. Динаміка психологічної готовності майбутніх офіцерів внутрішніх військ до правоохоронної діяльності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 20.02.02 “Військова педагогіка та психологія” / І. В. Платонов ; НАДПСУ. – Хмельницький : Вид-во НАПВУ, 2001. – 18 с.

11. Професіографічна характеристика основних видів діяльності в органах внутрішніх справ України (кваліфікаційні характеристики професій, професіограми основних спеціальностей) : довідник / М. І. Ануфрієв, Ю. Б. Ірхін, М. Н. Курко, Т. В. Нещерет та ін. – К. : МВС України, КІВС, 2003. – 80 с.

12. Радванський І. Г. Шляхи та педагогічні умови підготовки офіцерів внутрішніх військ у вищих військових навчальних закладах до управлінської діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 20.02.02 / Іван Григорович Радванський ; НАДПСУ. – Хмельницький, 2000. – 196 арк.

13. Томчук М. І. Психологічна готовність особистості до правоохоронної діяльності : монографія / М. І. Томчук. – Хмельницький : Еврика ; Поліграфіст, 2003. – 154 с.

14. Юрчук Ю. Г. Педагогічні умови розвитку культури учіння майбутніх офіцерів внутрішніх військ МВС України : дис. ... канд. пед. наук : 20.02.02 / Ю. Г. Юрчук, НАПВУ. – Хмельницький, 2000. – 209 с.

Рецензент – доктор педагогічних наук, доцент Діденко О. В.

Стаття надійшла до редакції 14.06.2013.

Решетник С. М. Сущность, содержание, особенности и структура готовности офицеров внутренних войск Министерства внутренних дел Украины к служебной деятельности

В статье приведены результаты анализа нормативно-правовых документов и научных трудов по вопросам профессиональной подготовки будущих офицеров внутренних войск. В результате аналитико-поисковой работы определена сущность, содержание, особенности и структура готовности офицеров внутренних войск Министерства внутренних дел Украины к служебной деятельности.

Ключевые слова: *готовность к служебной деятельности, будущие офицеры внутренних войск, курсанты, профессиональная подготовка, структура готовности к деятельности.*

Reshetnyk S. M. Essence, content, features and structure of readiness officers of Internal Troops of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine to service activity

The results of the analysis of legal documents and research papers on training of future officers of the Internal Troops have been given in the article. As the result of analytical and search work the essence, content, features and structure of the readiness of officers of Internal Troops of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine to service activity have been determined.

Keywords: *readiness to service activity, future officers of Internal Troops, cadets, professional training, structure of the readiness to activity.*